

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. O.**, bývajúceho v K., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 6 C 164/2008, o návrhu žalobcu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Nitre z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 5 NcC 28/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Nitre JUDr. Vladimír Pribula, JUDr. Boris Minks a JUDr. Katarína Marčeková **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp.zn. 5 NcC 28/2008.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca uplatnil písomným podaním z 2. októbra 2008 námietku zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Nitre. Ako dôvod uviedol, že nezákonný postup a nezákonné rozhodnutia Okresného súdu v Topoľčanoch v trestnej veci vedenej pod sp.zn. 3 T 104/96, v dôsledku ktorých došlo ku škode, boli potvrdené rozhodnutiami predsedu senátu Miroslava Šupu, ktorý je v súčasnej dobe predsedom Krajského súdu v Nitre.

Podľa predkladacej správy krajského súdu má v danom prípade podľa rozvrhu práce v konaní rozhodovať senát 5 Co zložený z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a členov senátu JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Kataríny Marčekovej. Pokiaľ žalobca namietal aj zaujatosť iných sudcov, ktorí nie sú členmi tohto senátu, týka sa jeho námietka sudcov, ktorých rozhodovacia činnosť v danej procesnej situácii neprichádza do úvahy. V tejto časti je preto podanie žalobcu bezpredmetné. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto v ďalšom zaoberal len tou časťou námietky zaujatosti, ktorá sa týka členov senátu, ktorý má v danej veci v konaní o námietke zaujatosti rozhodnúť.

Sudcovia senátu 5 Co Krajského súdu v Nitre, ktorý senát má podľa rozvrhu práce vec prejednať, a to predseda senátu JUDr. Vladimír Pribula a členovia senátu JUDr. Boris Minks a JUDr. Katarína Marčeková vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedli, že sa necítia byť vo veci zaujatí. Nemajú žiaden pomer ani vo vzťahu k účastníkom konania a ani k prejednávanej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre (§ 16 ods. 1 druhá veta O.s.p.), posudzoval opodstatnenosť tvrdení žalobcu o zaujatosti konajúcich sudcov krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa citovaného ustanovenia predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 Ústavy SR). Vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci možno preto len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, nezaujato a spravodlivo. Účelom ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to : 1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2. k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3. k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere, vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.). Treba zdôrazniť, že k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodnutia veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

U sudcov odvolacieho senátu JUDr. Vladimíra Pribulu, JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Kataríny Marčekovej, ktorým vec podľa rozvrhu práce pripadla, taký pomer

k prejednávanej veci alebo k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by vzbudzoval pochybnosti o ich nezaujatosti, zistený nebol.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutočnosť, že ku škode, ktorú žalobca uplatňuje, malo dôjsť aj nezákonnými rozhodnutiami Krajského súdu v Nitre, nezakladá sama osebe taký pomer konajúcich sudcov k účastníkom konania (k ich zástupcom), aký predpokladá ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. Táto skutočnosť totiž nespôsobuje vznik bližšieho vzťahu konajúcich sudcov (títo sa nepodieľali žiadnym spôsobom na vydaní označených rozhodnutí), či už v negatívnom alebo pozitívnom smere, vo vzťahu k žalobcovi a ani vo vzťahu k žalovanej.

Táto skutočnosť sama osebe nezakladá ani kvalifikovaný pomer konajúcich sudcov k prejednávanej veci. To, či škoda bola spôsobená vydaním nezákonného rozhodnutia súdu, je totiž určujúce pre záver o (ne)existencii zodpovednosti žalovanej za škodu, t.j. z pohľadu hmotného práva. Konajúci súd (sudca) je preto povinný túto skutočnosť dôsledne skúmať a v prípade kladného výsledku vyvodiť z neho zákonom predpokladaný právny následok, bez ohľadu na to, či nezákonné rozhodnutie bolo vydané tým istým súdom alebo súdom iným. Sudca je totiž pri výkone svojej funkcie povinný rozhodovať len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom. Zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia, pričom pri výkone svojej funkcie a pri rozhodovaní je viazaný Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom (§ 2 ods. 2 a 3 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Napokon treba uviesť, že ak by sa pripustil záver o tom, že táto skutočnosť zakladá kvalifikovaný pomer sudcu k veci predpokladaný ustanovením § 14 ods. 1 O.s.p., boli by z prejednávania veci vylúčení nielen všetci sudcovia Krajského súdu v Nitre, ale rovnako aj všetci sudcovia na ostatných krajských (okresných) súdoch. Potom by ale vznikla situácia, že vo veci by nemal kto rozhodnúť, čo je neprijateľné.

Rovnako ani skutočnosť, že rozhodnutia označené ako nezákonné vydal predseda senátu Miroslav Šupa, ktorý je v súčasnosti predsedom Krajského súdu v Nitre, nie je dôvodom pre vylúčenie konajúcich sudcov z prejednávania a rozhodovania veci. Sudca ako

ústavný činiteľ, nie je totiž zamestnancom súdu na základe pracovnej zmluvy a v nej vymedzených pracovných a platových podmienok. Voľbou za sudcu vzniká osobitný vzťah sudcu k štátu upravený v zákone č. 385/2000 Z.z. Túto ústavnú funkciu sudca vykonáva na pridelenom súde za vopred zákonom stanovených podmienok. Nie je preto k služobnému súdu a k jeho predsedovi v žiadnej závislosti, ktorú pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci predpokladá ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p.

Navyše, v posudzovanej veci účastníkom konania na žalovanej strane je štát. Z hľadiska ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. právne významný vzťah konajúcich sudcov k predsedovi súdu ako účastníkovi konania preto ani neprichádza do úvahy.

Keďže ani z vyjadrenia sudcov, ktorým vec podľa rozvrhu práce pripadla na rozhodnutie, nevyplývajú žiadne zákonné dôvody pre ich vylúčenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Katarínu Marčekovú nevyľúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. decembra 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová